

Ki méltó a porölyre?

Thor a *Bosszúállók* nagy túlélői közé tartozik. Egy istentől nem is várnánk, hogy könnyen megadja magát, a Marvel-élcspatban mégis kivételes, hogy az egyik szuperhóst az első filmváltozattól fogva ugyanaz a színész játssza, és még mindig a porondon legyen. A negyedik, *Szerlem és mennydörgés* alcímű Thor-mozit júliusban mutatták be, továbbra is Chris Hemsworth főszereplésével, a filmadaptációk sikerének köszönhetően pedig Thor-képregények is folyamatosan jelennek meg magyarul. A Fumax kiadó a szuperhős egyik legjobb korszakából válogat, amely történetesen majdnem a legfrissebb: Jason Aaron 2012-től nyolc éven át, több különböző sorozatban egyengette az asgardi trónörökös útját. Munkáját a szakma és az olvasók is nagyra tartják, utóbbiak körében azonban nagy port kavart, amikor 2014-ben Thor kalapácsát és a vele járó hárszerepet egy nő vette át Odin fiától.

Az esetnek két előzménye van. Az egyik a fikciós világban: az *Original Sin* minisorozat végén Nick Fury kémfőnök egy mondatot súgott Thor fülébe, amelynek hallatán a szuperhős többé képtelen volt megmozdítani a porölyvét. A másik előzmény a mi világunkban történt, a 2010-es évek feminista trendjeinek hatására

ugyanis a fősodorbelti képregény is bátrabban kezdett női hősökkel kísérletezni. Vasember mellett Thor a másik legfontosabb figura, akinek a jellemét, legalább időlegesen, nő öltötte magára. *A mennydörgés istennője* kötetnek éppen az a legfőbb kérdése: kicsoda az új Thor? Ha Odin fia többé nem méltó a porölyvre, ki más lehet képes forgatni ezt a rendkívüli fegyvert? Aaron és a két rajzoló, Russell Dauterman és Jorge Molina művében tehát, a kortárs szuperhősképregényre jellemző módon, a valódi konfliktus nem fizikai, hanem eszmei síkon zajlik. Feltűnik a Thor-mitológia régi gonosztevéje, a *Sötét világ* alcímű filmben is kellemetlenkedő Malekith, az Átkozott, de a lényeg az, hogyan alkalmazkodik a feudális Asgard és Odin király a megváltozott világhoz, amelyben immár egy nő forgatja a nyilvánvalóan fallikus szimbólumként ábrázolt Mjólnirt. Aaron legszebb megoldása, hogy újításai dacára hű marad Thor szellemiségéhez, a hatvanas években ugyanis még a figura mindkét enje, a legyőzhetetlen isten és az egyszerű átlagember is nagyobb hangsúlyt kapott. A gyengeségben rejlő erőről, az „utolsókból lesznek az elsők” tételéről is szól tehát *A mennydörgés istennője*, ami akkor válik nyilvánvalóvá, mikor

megoldódik a krimibe illő rejtély, és megtudjuk, melyik régi szereplő tért vissza Thorként.

Aaron korábban, hasonlóan a közvetlenül előtte Thorral foglalkozó Matt Fractionhoz, meglehetősen hidegen hagyta a szuperhős emberi énjét. Pedig Stan Lee és testvére, Larry Lieber első, 1962-ben megjelent Thor-képregényeiben az amnéziától sújtott asgardi isten egyszerű emberként, a Donald Blake nevű sánta orvostanhallgató személyiségét magára öltve köt ki a Földön. Egy évvel később, a *Journey Into Mystery* 97. számától kezdve Lee és Jack Kirby fokozatosan mélyítették el Thor háttértörténetét, aminek szabadon merítették a skandináv mitoszkincsből. Az ötven rövid fejezetben kibomló *Asgardi mesék* epikus fantasy, amelyben jégóriások és tűzdémonok, bátor cimborák és veszedelmes császárnők adják egymásnak a kilincset. Először látunk jeleneteket Thor és mostohatestvére, egyben ösellen-sége, Loki gyerekkorából, és bemutatkoznak a moziközönség számára is ismert asgardi atyafiak, Balder, Volstagg, Hogun és a többiek. Mindez alkalmas arra Kirbynek, hogy középkori hatású, de szerteágazó kulturális inspirációs forrásokból – az *Odüsszeiából*, a Bibliából, '50-es évekbeli Ray Harryhausen-

trükkjelenetekből, valamint saját *Fantasztikus Négyeséből* – merítő kalandokat vessen papírra. A magyar kiadásban az ezredforduló után újraszínezett rajzokat találjuk, ami kereskedelmi szempontból érthető döntés, de a modern, digitális színvilág disszonáns hatást kelt Kirby képein, és némiképp túlsúfolja az eredetileg is barokkos gazdagságú oldalakat. Mindazonáltal az *Asgardi mesék*re vezethető vissza mindaz, amilyenek Thort ma láthatjuk Aaron és mások képregényeiben, így a szuperhős alapos megismeréséhez kihagyhatatlan olvasmány.

Jason Aaron – Russell Dauterman – Jorge Molina: *Thor – A mennydörgés istennője*. Színes, keményfedeles, 224 oldal. Kiadó: Fumax.

Stan Lee – Jack Kirby: *Thor – Asgard mesék*. Színes, keményfedeles, 264 oldal. Kiadó: Hachette.

KRÁNICZ BENCE

KONCEPCIÓ: HUDRA MÓNI • RAJZ: ORAVECZ GERGŐ

Szöveg: Andrej Tarkovszkij: A megragadott idő

